

Aineistotyyppi

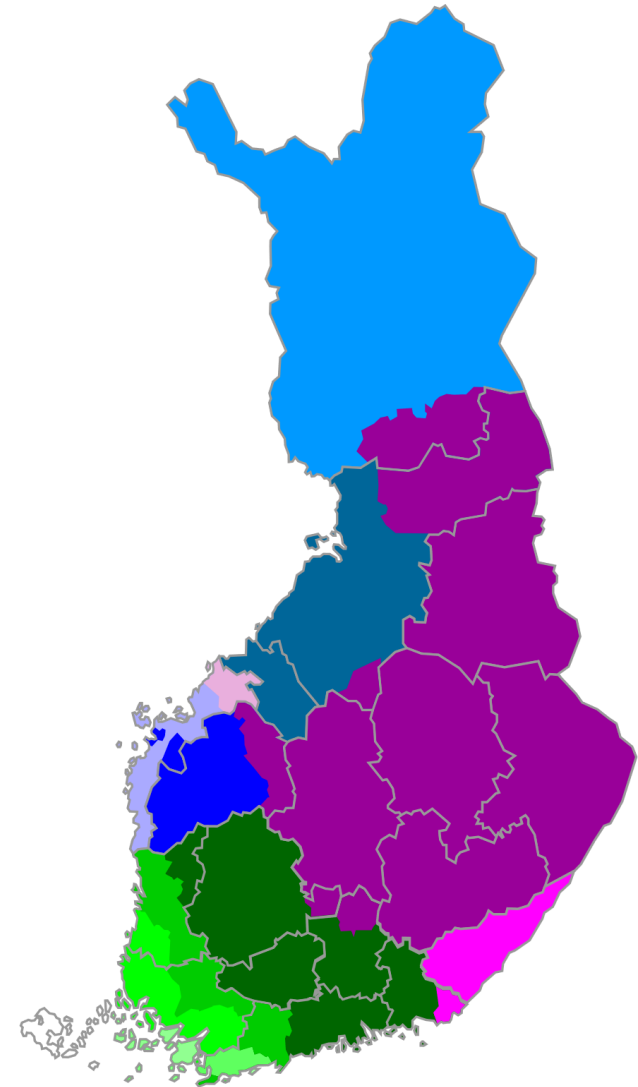
Aineistotyyppin pääasteikot

- Aineistotyyppit jaetaan neljään asteikkoon ja sopiva tilastollinen testi valitaan asteikon mukaan.
 - Kukin testi sopii tietyn tyyppiselle aineistolle. Ole tarkkana, jotta valitset oikeanlaisen menetelmän.
- Aineistotyyppejä ovat:
 - luokitteluasteikollinen
 - järjestysasteikollinen
 - välimatka-asteikollinen
 - suhdeasteikollinen

Luokitteluasteikollinen muuttuja

- Muuttujan saamat arvot voidaan analysoida ainoastaan erilaisiin luokkiin.
 - Arvot ovat yleensä luokkien nimiä merkkijonoina eikä niitä voi laittaa mihinkään järjestykseen.
 - Kielentutkimuksessa tyypillinen muuttuja.
- Esimerkkejä
 - ensikieli, sukupuoli, kotipaikkakunta, ...
 - Kielikunta, murrealue, ...
 - substantiivin luku (yksikkö vs. monikko)
 - verbin aspekti (perfekti vs. imperfekti)
- Sopivia tilastollisia testejä ovat mm. khiin neliö ja Fisherin tarkka testi.

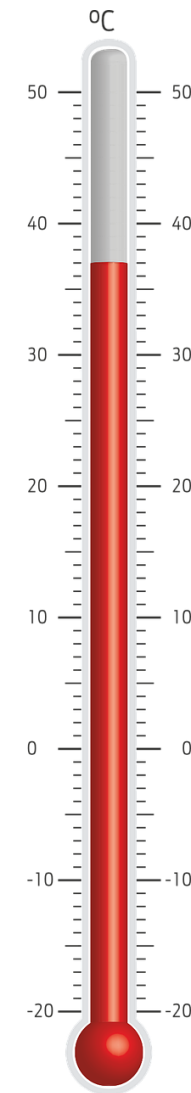
Järjestyslukuasteikollinen muuttuja

- Muuttujan saamat arvot voidaan laittaa järjestykseen.
 - Arvot ovat yleensä luokkia.
- Esimerkkejä
 - hierarkiat (esim. elollisuushierarkia)
ihminen < elollinen < eloton
 - vokaalin suppeus:
suppea > puolisuppea > puoliväljä > väljä
 - mielipidemittaukset (ns. Likertin asteikko):
täysin eri mieltä < eri mieltä < en osaa sanoa < samaa mieltä < täysin samaa mieltä
- Sopivia testejä: järjestyskorrelaatiotestit (esim. Kendallin tau).

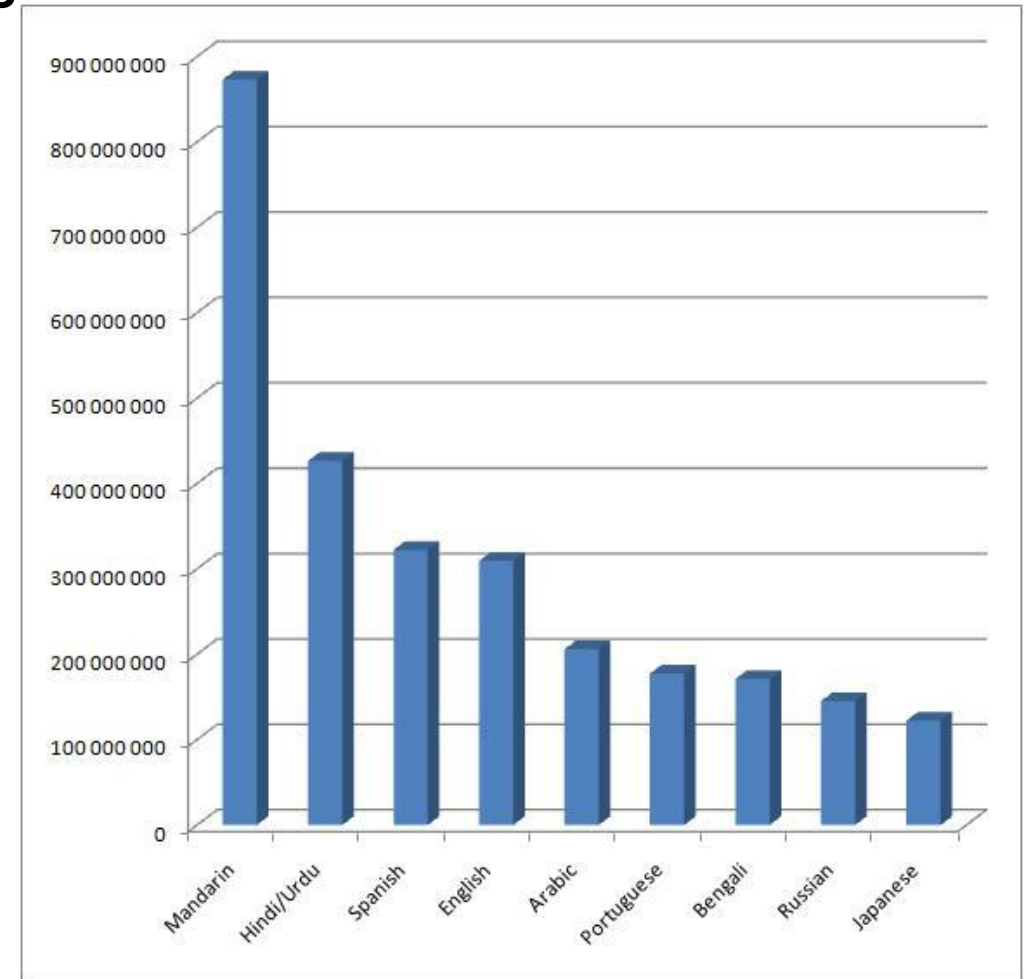
Välimatka-asteikollinen muuttuja

- Muuttujan saamat arvot ovat numeerisia, mutta asteikon nollakohta on sovittu, ei luonnollinen.
 - Harvoin kielentutkimuksessa.
- Esimerkkejä:
 - lämpötila celsius-asteikolla; nollakohta on veden jäätymispiste
 - ajanlasku gregoriaanisessa kalenterissa (eKr., jKr.)
- Sopivia testejä ovat esim. keskiarvo ja t-testi.

Suhdeasteikollinen muuttuja

- Muuttujan saamat arvot ovat numeerisia ja asteikon nollakohta on luonnollisella tavalla motivoitu.
- Esimerkkejä:
 - reaktioaika
 - ajanlasku radiohiilivuosina (ennen nykyhetkeä)
 - puhujan ikä
 - puhujien määrä
 - mitkä tahansa frekvenssit
 - lausekkeen pituus sanoina, sanan pituus äänteinä, ...
- Tyypillisiä testejä: korrelaatio ja t-testi.

Eri kielten puhujien määriä (tekijä Aaker:

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Native_speakers_in_the_World.jpg

Esimerkki: Likert-asteikko

- Kyselylomakkeissa käytetään usein ns. Likert-asteikkoa.
 - Sosiolinguvistiset kyselyt.
 - Kieliopillisuuden arviointi
- Pohdi, mitä aineistotyyppiä seuraava Likert-muuttuja on.
 - Vastausvaihtoehdot:
 - 1 täysin eri mieltä
 - 2 eri mieltä
 - 3 ei eri mieltä eikä samaa mieltä
 - 4 samaa mieltä
 - 5 täysin samaa mieltä

